

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **Ing. R. M.**, zast. Mgr. Martinem Hromkem, advokátem se sídlem Šmahova 1244/112, 627 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2012, č. j. BMA-219/2012-1K,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 28. 5. 2012, č. j. 2012/20510-421 **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení žalobci částku 12.100 Kč k rukám Mgr. Martina Hromka, advokáta se sídlem Šmahova 1244/112, 627 00 Brno, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 5. 2012, č. j. 2012/20510-421 byl podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změněn výrok rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Brně ze dne 11. 1. 2012, č. j. BMA-219/2012-1K, takto: „ust. 30 odst. 2 písm. e)“ se vypouštějí

a nahrazují se slovy „ust. § 30 odst. 2 písm. f)“. V ostatním zůstává výrok napadeného rozhodnutí beze změny.

Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Brně ze dne 11. 1. 2012, č. j. BMA-219/2012-1K byl žalobce podle ust. § 30 odst. 2 písm. e) a odst. 3 a § 31 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) vyrazen z evidence uchazečů o zaměstnání ode dne 7. 12. 2011 z důvodu maření součinnosti s úřadem práce. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že jmenovaný dne 3. 11. 2008 požádal o zprostředkování zaměstnání a na základě této žádosti byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání. Dne 7. 12. 2011 se dostavil na úřad práce na stanovený termín. Zařazením do projektu Docházky nezaměstnaných (DONEZ) byla mu uložena povinnost dostavit se na kontaktní místo veřejné správy – pobočku České pošty, s. p. Téhož dne zařazení do projektu bez vážného důvodu odmítl a tím zmařil součinnost s úřadem práce. Z uvedených důvodů bylo jeho jednání posouzeno jako maření součinnosti s úřadem práce a rozhodnutí o jeho vyrazení z evidence uchazečů o zaměstnání.

Žaloba ze dne 9. 8. 2012 byla podána k Městskému soudu v Praze dne 13. 8. 2012, usnesením ze dne 4. 1. 2013, č. j. 2 Ad 42/2012-39 byla postoupena k vyřízení Krajskému soudu v Brně jako soudu příslušnému.

V žalobních námítkách vyslovil žalobce názor, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem, když hodnotil jednání žalobce jako maření součinnosti s úřadem práce jiným jednáním. „Jiné jednání“, kterým žalobce měl zmařit součinnost s úřadem práce je neurčitým právním pojmem a je tedy na správní úvaze správního orgánu, jakým způsobem obsah tohoto pojmu v každém konkrétním případě naplní. Tato správní úvaha musí však být detailně odůvodněna, aby byla vyloučena libovůle v rozhodování správního orgánu. Z tohoto důvodu má žalobce za to, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné.

Dále namítl, že úřad práce se omezil pouze na strohou citaci ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), žalobci však neposkytl prostor pro podrobné vyjádření se k věci před vydáním rozhodnutí, navrhopat důkazy či je doplňovat. Bylo mu pouze umožněno do protokolu uvést jedinou větu, a to že „nesouhlasí se zařazením do tzv. DONEZ“. Následně však úřad práce neučinil žádné další kroky v řízení a jednání ve vztahu k žalovanému. Je proto přesvědčen, že postupem úřadu práce byl zkrácen na svých právech. Úřad práce mu uložil povinnost účastnit se projektu DONEZ, aniž by uvedl, z jakých důvodů byl právě žalobce oproti jiným uchazečům o zaměstnání vybrán k účasti na tomto projektu. V této souvislosti citoval článek 4 odst. 2, 3 a 4 Listiny základních práv a svobod, které postupem úřadu práce byly porušeny. K projektu DONEZ uvedl, že je jím výrazně zasahováno do svobody pohybu a pobytu, neboť uchazeč o zaměstnání je tak nucen se dostavovat v náhodně vygenerované kontaktní dny a hodiny na kontaktní pracoviště veřejné správy, a to i v týdnu opakovaně. Díky uvedenému není možné, aby uchazeč o zaměstnání sám aktivně zaměstnání hledal, případně předem plánoval svůj volný čas, mohl vycestovat nebo pobývat mimo své trvalé bydliště. Způsob, jakým uvedený projekt funguje, míněno především četností kontaktních dnů a jejich nepředvídatelností je šikanózní a nezákonný.

Pokud úřad práce ve výroku rozhodnutí vyřadil žalobce z evidence dle ust. § 30 odst. 2 písm. e) zákona (tj. pro odmítnutí podrobit se vyšetření svého zdravotního stavu nebo psychologickému vyšetření) a následně své rozhodnutí odůvodnil nesouhlasem žalobce se zařazením do programu DONEZ, je rozhodnutí úřadu práce vnitřně rozporné a nepřezkoumatelné. Za této situace nelze „napravit“ vady rozhodnutí úřadu práce tak, jak to učinil žalovaný, tedy ve své podstatě pouhou opravou zákonného důvodu, pro který byl žalobce z evidence vyřazen.

Na základě shora uvedených skutečností měl za to, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím obou správních orgánů. Navrhl, aby rozhodnutí obou správních orgánů byla zrušena a věc vrácena k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 5. 11. 2012 se k jednotlivým žalobním námitkám vyjádřil následovně:

Žalovaný ve věci předně v celém rozsahu odkazuje na své rozhodnutí o odvolání a důvody, pro které bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí úřadu práce zamítnuto.

Žalovaný k výše uvedenému uvádí, že ze spisového materiálu v této věci vedeném vyplývá, že dne 7. 12. 2011 žalobce bez vážného důvodu odmítl zařazení do projektu DONEZ, čímž odmítl plnit povinnost součinnosti na kontaktním místě veřejné správy. Svým jednáním tak naplnil skutkovou podstatu maření součinnosti s úřadem práce, když jiným jednáním zmařil zprostředkování zaměstnání, aniž by pro toto jednání uvedl vážný důvod.

Pokud jde o námitky žalobce, že v samotném řízení mu nebyl poskytnut prostor pro podrobné vyjádření se k věci před vydáním rozhodnutí, že má za to, že zákon nevylučuje použití ust. § 49 odst. 1 správního řádu i v řízení o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, že v daném případě bylo ústní jednání nezbytné, k čemuž v jeho případě nedošlo a čímž byl zkrácen na svých právech, odkazuje žalovaný na rozhodnutí o odvolání, ve kterém je uvedená námitka vypořádána a shledána nedůvodnou.

K námitkám žalobce, že jestliže účastník správního řízení nevyužije práva vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, že to nezavazuje správní orgán povinnosti zjistit skutečnosti potřebné pro rozhodnutí, uvádí žalovaný, že ve vedeném řízení byly zjištěny skutečnosti potřebné pro rozhodnutí, a to nevole žalobce, aby coby uchazeč o zaměstnání plnil svoji povinnost součinnosti na kontaktním místě veřejné správy, když, aniž by k tomu měl vážný důvod, odmítl zařazení do projektu DONEZ (docházka nezaměstnaných). Žalobce neuváděl žádné důvody pro toto své jednání, které by bylo možno hodnotit jako vážné, a které by tedy bylo nutno v řízení podrobit dalšímu šetření. Prokázání vážných důvodů jednání uchazeče o zaměstnání, pro něž bylo zahájeno správní řízení ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, je na účastníkovi řízení, tzn., že ten musí tzv. unést důkazní břemeno. Ústní jednání na úřadu práce v uvedené věci se konalo dne 7. 12. 2011, žalobce měl možnost se k předmětu řízení vyjádřit, jak uvedeno výše. K předmětu správního řízení se, ač mohl, blíže nevyjádřil, neuvedl žádný důvod pro své jednání, toliko setrval na svém předchozím rozhodnutí, že „se zařazením do DONEZU nesouhlasí“. Nelze přitakat námitce žalobce, že mu bylo umožněno do protokolu uvést jedinou větu. To z tohoto protokolu předně nevyplývá,

a dále je nepochybné, že žalobce mohl vyjádřit k věci své stanovisko a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí v jakkoliv potřebném rozsahu, a to nejen při ústním jednání, při němž bylo správní řízení rovněž zahájeno, ale též např. písemně. Žalovaný neshledal pochybení v postupu úřadu práce v tom smyslu, že tento poté, co bylo řízení ve věci zahájeno, nenařídil ústní jednání ve smyslu ust. § 49 odst. 1 správního řádu, neb ze spisové dokumentace nevyplývá, že by takový postup byl ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytný, když tento se k věci vyjádřil a bez dalšího vyjádření nečinil ani se ho nedomáhal. S námitkami žalobce v tomto smyslu se tak nelze ztotožnit.

Co se týče námitek žalobce, že úřad práce nepostupoval v souladu se zákonem, když hodnotil jednání žalobce jako maření součinnosti s úřadem práce jiným jednáním, že „jiné jednání“ je neurčitým právním pojmem, kterým se žalovaný, jakož i úřad práce dostatečným způsobem nezabýval, že neprokázal, že by žalobce „jiným“ jednáním zmařil nástup do zaměstnání a neodůvodnil, proč žalobcovo jednání podřazuje pod tento neurčitý pojem, pro což má žalobce rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné, konstatuje žalovaný následující. Mařením součinnosti s úřadem práce ve smyslu ust. § 31 písm. e) zákona o zaměstnanosti se rozumí jiné jednání, kterým uchazeč o zaměstnání zmaří nástup do zaměstnání nebo zprostředkování zaměstnání. V daném případě žalobce svým jednáním nepochybně zmařil zprostředkování zaměstnání, neboť účelem plnění povinností na kontaktním místě veřejné správy je zprostředkování vhodného zaměstnání, jak je podrobně vysvětleno v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zprostředkováním zaměstnání se pak rozumí jak vyhledání vhodného zaměstnání, tak rovněž informační činnosti v oblasti pracovních příležitostí. Plnění povinnosti dostavovat se na kontaktní místo veřejné správy tak nahrazuje povinnost uchazeče o zaměstnání dostavit se ke zprostředkování zaměstnání na úřad práce. Je pak nepochybné, že tímto způsobem je možno častěji, a tedy aktuálněji uchazeče o zaměstnání informovat o volných vhodných pracovních místech a zprostředkovatelskou činností úřadu práce, která by jinak probíhala toliko při osobních jednáních na úřadu práce, zásadně zefektivnit. Jelikož však žalobce apriori odmítl povinnost součinnosti na kontaktním místě veřejné správy plnit, nemohl být stanoven termín na tomto místě a tedy ani nebylo možno žalobci prostřednictvím tohoto místa zaměstnání zprostředkovávat. Pro toto své jednání, fakticky spočívající v odmítnutí zařazení do projektu DONEZ, žalobce neuvedl ani neprokázal žádný vážný důvod. Svým jednáním tak naplnil skutkovou podstatu maření součinnosti s úřadem práce jiným způsobem. Tímto „jiným“ jednáním se žalovaný, jakož i úřad práce dostatečně zabýval. Námitky žalobce o tom, že nezmařil nástup do zaměstnání, jsou s ohledem na výše uvedené nedůvodné, neboť důsledkem nemožnosti zaměstnání zprostředkovat je potažmo i nemožnost do případně zprostředkovaného zaměstnání nastoupit. Žalobce sám pak připouští, že by ke zmaření nástupu do zaměstnání mohlo dojít, avšak pouze tehdy, pokud by se nedostavil na stanovený termín na kontaktní místo veřejné správy. S tímto názorem žalobce se nicméně nelze ztotožnit, neboť termín nebyl a nemohl být žalobci stanoven právě proto, že apriori plnit povinnost na tomto místě nesouhlasem se zařazením do projektu DONEZ odmítl. Žalovaný je toho názoru, že žalované rozhodnutí splňuje požadavek kladený na odůvodnění rozhodnutí ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Jednoznačně z něho vyplývá důvod výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s námitkami žalobce.

Pokud se týká námitek žalobce, že při stanovení povinnosti dostavovat se pravidelně na kontaktní místo veřejné správy mu nebylo úřadem práce sděleno, v čem konkrétně bude zařazení do programu DONEZ spočívat, jaké konkrétní povinnosti budou z toho zařazení pro žalobce vyplývat, že mu zprostředkovatelka nesdělila, na základě jakého právního předpisu dospěla k závěru, že žalobce splňuje podmínky pro zařazení do projektu DONEZ, resp. o jaká kritéria se jedná, případně zda byla vůbec nějaká kritéria pro výběr uchazečů od projektu DONEZ nějakým právním předpisem stanovena, odkazuje žalovaný na rozhodnutí o odvolání, přičemž zdůrazňuje následující. Zákon o zaměstnanosti nestanoví kritéria, podle kterých jsou uchazeči o zaměstnání pro plnění povinnosti součinnosti na kontaktním místě veřejné správy vybíráni. Nadto nutno uvést, že ze spisové dokumentace nevyplývá, že by se žalobce o jakékoliv podmínky jakkoliv zajímal, navíc z jeho vyjádření v odvolání a v žalobě samotné je zřejmé, že disponuje podrobnými informacemi o způsobu a průběhu plnění této povinnosti vůči úřadu práce. Dále lze dodat, že povinnost dostavovat se na kontaktní místo veřejné správy ve stanoveném termínu vyplývá zejména z ust. § 28 odst. 2 zákona, dle kterého je uchazeč o zaměstnání povinen plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, tj. i dostavovat se na stanovený termín, mj. na kontaktní místo veřejné správy. Zákon o zaměstnanosti hovoří o uchazeči o zaměstnání, aniž by byl úřad práce povinen odůvodňovat, proč byl právě daný uchazeč povinen tuto povinnost plnit. Žalovaný neshledal, že by se úřad práce svým postupem protivil jakémukoliv ústavně zaručenému právu, jak to namítá žalobce. Ve světle plnění jiných povinností uchazeče o zaměstnání pak neobstojí ani námitka žalobce týkající se omezování osobní svobody. Je nepochybné, že i při plnění jiných povinností uchazeče o zaměstnání, např. dostavit se na úřad práce ve stanovený termín, povinnost účastnit se rekvalifikace, plnění podmínek individuálního akčního plánu, povinnost projednávat úřadem práce doporučená zaměstnání apod., je uchazeč o zaměstnání povinen jednat v souladu s pokyny úřadu práce, aby tak přispěl k brzkému uplatnění na trhu práce, tj. k nalezení vhodného zaměstnání, což je primárním účelem vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, o který žalobce úřad práce žádal. Bylo by zcela absurdní argumentovat tím, že uchazeč o zaměstnání docházející na rekvalifikaci je omezován na své osobní svobodě, neboť by si dle výkladu žalobce nemohl hledat zaměstnání či plánovat svůj volný čas. Současně nutno uvést, že plnění povinností na kontaktním místě veřejné správy není časově náročné, aby uchazeči o zaměstnání jakýmkoliv způsobem znemožňovalo jeho vlastní aktivitu při hledání zaměstnání. Navíc, pokud by tato aktivita byla bez důvodných pochybností prokázána, mohla by být s přihlédnutím k okolnostem případu hodnocena jako vážný důvod ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti a případné nedostavení se na kontaktní místo veřejné správy by takovým jednáním mohlo být omluveno. Samotný nesouhlas žalobce s podstatou projektu DONEZ, resp. s plněním povinnosti součinnosti na kontaktním místě veřejné správy, nemůže být důvodem vážným ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, jež by mohl omluvit nesoučinnost žalobce s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání. Přesvědčení žalobce, že úřad práce jednal v úmyslu „zbavit se“ žalobce, je zcela neopodstatněné. Naopak, tím spíše že jak vyplývá z vyjádření žalobce, je tento obtížně umístitelný na trhu práce, pokud mu nebylo možno nalézt od jeho zařazení do evidence v roce 2008 vhodné zaměstnání, měl mít zájem na tom, aby mohl aktivně využívat možností, které při zprostředkování zaměstnání v rámci zákona o zaměstnanosti za účelem zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání nabízí.

Pokud jde o námitky žalobce, že pojem „vážný důvod“ je používán v dikci ust. § 31 písm. c) zákona, podle kterého uchazeč o zaměstnání maří součinnost s úřadem práce, jestliže se nedostaví na úřad práce nebo kontaktní místo veřejné správy ve stanoveném termínu bez vážných důvodů, že rozhodnutí žalovaného je v tomto směru matoucí a zavádějící, neboť žalovaný (konkrétně na straně 3 rozhodnutí o odvolání) dokonce výslovně cituje zmíněné ust. § 31 písm. c) zákona, ač úřad práce rozhodoval podle jiného ust., tj. podle ust. § 31 písm. e) zákona, konstatuje žalovaný následující. Vážné důvody se zkoumají u maření součinnosti s úřadem práce ve smyslu ust. § 30 odst. 2 písm. f) zákona. Z toho plyne, že se zkoumají také u jednání, kdy uchazeč o zaměstnání maří součinnost s úřadem práce podle ust. § 31 písm. e) zákona, jako tomu bylo v případě žalobce. Žalovaný přisvědčil námitce žalobce, že na straně 3 rozhodnutí o odvolání odkazuje ust. § 31 písm. c) zákona. V rozhodnutí o odvolání nicméně není přímo citováno ust. § 31 písm. c) zákona, naopak v odstavci předcházejícím je zcela jednoznačně odkázáno a citováno ust. § 31 písm. e) zákona o zaměstnanosti a ze samotného rozhodnutí o odvolání je jednoznačně uvedeno, jaké jednání je žalobci vytýkáno a jaká je jeho právní kvalifikace, a to způsobem neumožňujícím rozumné pochyby.

Pokud jde o změnu rozhodnutí úřadu práce, došlo k ní s ohledem na novou právní úpravu, neboť dne 1. 1. 2012 nabyt účinnosti zákon č. 367/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (viz blíže rozhodnutí o odvolání). Nelze se ztotožnit se žalobcem v tom, že žalovaný změnil rozhodnutí v jeho neprospěch. Změna rozhodnutí žalovaného je řádně odůvodněna v žalovaném rozhodnutí. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně jakož i z žalovaného rozhodnutí je, jak již uvedeno, zcela zřejmé, jaké jednání je žalobci vytýkáno a jakou skutkovou podstatu svým jednáním naplnil. Jediná vada, kterou rozhodnutí správního orgánu I. stupně trpělo, byla zřejmá nesprávnost, kdy úřad práce namísto na písm. f) odkázal na písm. e) ust. § 30 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Z výroku rozhodnutí úřadu práce (viz slova „z důvodu maření součinnosti s úřadem práce“), jakož i z odůvodnění tohoto rozhodnutí [viz slova „za maření součinnosti s úřadem práce se ... považuje, pokud uchazeč o zaměstnání zmaří zprostředkování zaměstnání nebo nástup do zaměstnání jiným jednáním, než je jednání uvedené v ust. § 31 písm. a) až d)] je však zcela nepochybné, že důvodem vyřazení žalobce bylo naplnění skutkové podstaty maření součinnosti s úřadem práce, když žalobce svým jednáním, kdy odmítl zařazení do projektu DONEZ a tím dostavování se na kontaktní místo veřejné správy, tímto jiným jednáním zmařil zprostředkování zaměstnání (nebo nástup do zaměstnání). V žádném případě se žalobce nemohl z tohoto rozhodnutí, tím spíše nikoliv z rozhodnutí žalovaného, domnívat, že je mu vytýkáno jednání od tohoto rozdílné (odmítnutí podrobit se lékařskému vyšetření). Žalovaný je proto s ohledem na výše popsané skutečnosti přesvědčen, že ve věci postupoval v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, když zcela zřejmou nesprávnost [jejíž příčinu lze spatřovat toliko v tom, že úřad práce nezohlednil, že v souvislosti se zmíněnou novelou zákona o zaměstnanosti došlo k přesunu skutkové podstaty maření součinnosti s úřadem práce z ust. § 30 odst. 2 písm. e) do písm. f) tohoto ustanovení] svým rozhodnutím napravit, neboť změna napadeného rozhodnutí je vždy ve správním řízení preferována před jeho zrušením a vrácením k novému projednání. V odvolacím řízení nebyl skutkový stav věci doplněn o žádné nové skutečnosti, ani nedošlo ke změně v předmětu řízení, ani nebylo vytýkáno, že by žalobce naplnil svým jednáním zcela jinou či další skutkovou podstatu, nelze tedy ani mít za to, že by byla žalobci odňata možnost podat odvolání, jak to nastiňuje žalobce.

Nesouhlasem se zařazením do projektu DONEZ bez vážného důvodu žalobce odmítl akceptovat povinnost uchazeče o zaměstnání, který plní povinnost součinnosti na kontaktním místě veřejné správy, čímž mařil součinnost s úřadem práce. Nutno zdůraznit, že není na zvážení uchazeče o zaměstnání, zda bude plnit povinnost součinnosti na kontaktním místě veřejné správy či nikoliv. Žalovaný pro srovnání odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 93/2011-112, ve kterém Nejvyšší správní soud judikoval, že jednání uchazeče o zaměstnání spočívající v odmítání podepisování listin, ve kterých jsou uvedeny povinnosti či podmínky, které je uchazeč o zaměstnání povinen vůči úřadu práce plnit, je třeba posoudit jako maření součinnosti s úřadem práce. Žalovaný je toho názoru, že jednání žalovaného, kdy na úřadu práce svým nesouhlasem se zařazením do projektu DONEZ, jehož prostřednictvím uchazeč o zaměstnání plní povinnost součinnosti na kontaktním místě veřejné správy, lze obdobně hodnotit jako maření součinnosti s úřadem práce, jak výše podrobně vysvětleno.

S ohledem na vše výše konstatované se žalovaný nemůže ztotožnit s námitkou žalobce, že jeho rozhodnutí je nezákonné, jakož ani s jeho námitkami, že rozhodnutím byla porušena jeho práva. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by práva žalobce byla jakkoliv porušena. Žalobci bylo po provedeném správním řízení odňato jeho právo být veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, tak se však stalo v souladu se zákonem o zaměstnanosti a z důvodů spočívajících v jednání žalobce.

Žalovaný je toho názoru, že ze spisového materiálu v této věci vedeného vyplývá, že správní orgány v dané věci postupovaly v souladu s ust. § 3 správního řádu a dle názoru žalovaného není ani pochyb, že v daném případě bylo postupováno se zásadou legality zakotvenou v ust. § 2 správního řádu. Žalobce odmítl zařazení do projektu DONEZ, čímž jiným jednáním mařil zprostředkování zaměstnání, a pro toto své jednání neuvedl žádný vážný důvod dle ust. § 5 písm. c) zákona. Tím naplnil skutkovou podstatu maření součinnosti s úřadem práce, proto úřad práce postupoval v souladu se zákonem, když žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání vyřadil.

Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

V připojeném správním spise se nachází žádost žalobce o zprostředkování zaměstnání (část 1 a 2) podaná dne 3. 11. 2008 u Úřadu práce Brno-město, průběžné vyhodnocení a aktualizace individuálního akčního plánu, dle kterého žalobce byl v evidenci uchazečů o zaměstnání veden ode dne 1. 11. 2008, evidenční karta uchazeče o zaměstnání, protokol o ústním jednání ze dne 7. 12. 2011 ve věci zahájení správního řízení s uchazečem o zaměstnání, ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání sepsaný na Úřadu práce České republiky - krajská pobočka v Brně se zjištěním, že jmenovaný uchazeč byl zařazen do projektu DONEZ, toto zařazení odmítá, nesouhlasí s tím. Zároveň byl poučen podle ust. § 36 odst. 1, odst. 2 a odst. 3 správního řádu a § 38 správního řádu. Ve vyjádření uchazeče je uvedeno: „nesouhlasím se zařazením do tzv. DONEZ“. Dále ve spise se nachází rozhodnutí úřadu práce ze dne 11. 1. 2012, č. j. BMA-219/2012-1K, kterým byl žalobce podle ust. § 30 odst. 2 písm. e) a odst. 3 a § 31 písm. e) zákona vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání ode dne 7. 12. 2011 z důvodu maření součinnosti s úřadem práce z důvodů uvedených v úvodní části odůvodnění soudního rozhodnutí. Žalobce podal odvolání proti rozhodnutí ze

dne 8. 2. 2012, žalovaný ve věci rozhodl dne 28. 5. 2012, č. j. 2012/20510-421, rozhodnutí je předmětem přezkumného soudního řízení.

Skutečnosti zjištěné z přezkumného soudního řízení a právní názor Krajského soudu v Brně:

Při jednání u Krajského soudu v Brně dne 15. 5. 2014 ve shodě s žalobními námitkami právní zástupce poukázal na nezákonnost v postupu žalovaného, neboť zákon o zaměstnanosti výslovně nestanoví povinnost uchazeče o zaměstnání účastnit se projektu DONEZ. Pokud nebyl žalobci určen přesný termín osobní účasti na konkrétním místě veřejné správy, nemohlo dojít k porušení povinnosti mařením součinnosti s úřadem práce. Vyslovil pochybnosti o účelu a funkčnosti projektu DONEZ, který ukládá žadateli o zaměstnání hlásit se na kontaktním místě veřejné správy, což však nevyplývá z žádného ustanovení zákona o zaměstnanosti. Snahou tohoto opatření bylo pravděpodobně zabránit nelegálnímu zaměstnání uchazeče o zaměstnání.

Zástupkyně žalovaného v podstatě argumentovala skutečnostmi vyplývajících z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvedla, že docházení na kontaktní místa veřejné správy jsou v podstatě projekty, které nejsou jednorázové, tzn. že jejich apriori odmítnutí je vlastně bráněním v zákonné činnosti úřadu práce. Postup úřadu práce v případě žalobce byl shledán správným, byl-li definován jako maření součinnosti zprostředkování zaměstnání. Žalobce byl zařazen do daného systému v souladu s §7a odst. 1 a § 28 odst. 1 zák. o zaměstnanosti. Připustila, že žalobce nebyl vyřazen z důvodu nedostavení se ve stanoveném termínu na KMVS, avšak pokud vyslovil nesouhlas se zařazením do tohoto systému, pak znemožnil úřadu práce, aby mu byl vůbec termín stanoven. Pokud si nenechá žádný termín stanovit a odmítne tuto aktivitu úřadu směřující ke zprostředkování zaměstnání, pak se dostane do situace odpovídající § 31 písm.e/ zákona o zaměstnanosti práce. Dále uvedla ke stížnosti žalobce, sice že mu nebyl dán dostatečný prostor pro vyjádření jeho stanoviska před vydáním rozhodnutí prvoinstančního orgánu, že si musel být vědom probíhajícího správního řízení i předmětu řízení. Jeho tvrzení, že nemohl uvést víc než jednu větu do protokolu o ústním jednání, není prokázáno žádným důkazem.

Podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti uchazeče o zaměstnání krajská pobočka úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu maří součinnost s krajskou pobočkou úřadu práce (§ 31).

Podle § 31 písm. e) citovaného zákona uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou úřadu práce, jestliže jiným jednáním zmaří zprostředkování zaměstnání nebo nástup do zaměstnání.

Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobce byl zařazen do systému DONEZ, toto zařazení ale odmítl, nesouhlasil s ním. Následně poté byl vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání.

Sporné naopak bylo posouzení, zda postup úřadu práce byl adekvátní, zda žalobcovo jednání lze kvalifikovat jako maření součinnosti s úřadem práce, jenž je zákonem sankcionováno vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání.

Stěžejní otázkou pro posouzení této věci je, zda žalobce naplnil tyto podmínky uvedené v § 31 písm. f) zákona o zaměstnanosti či nikoliv, tzn., zda lze charakter jeho jednání hodnotit jako maření součinnosti s úřadem práce, a zda správní orgán postupoval v řízení v souladu se zákonnými požadavky.

Úřad práce i žalovaný kvalifikovali projev vůle žalobce, tj. nesouhlas se zařazením do systému DONEZ jako tzv. „jiné jednání“ ve smyslu uvedeného ustanovení zákona. Krajský soud v Brně se s tímto hodnocením neztotožnil.

Ačkoliv z protokolu o jednání ze dne 7. 12. 2011, č. j. BMA-167/606/2011-1K vyplývá, že účastník řízení se vyjádřil, že nesouhlasí se zařazením do tzv. DONEZ, dále že byl poučen podle § 36 odst. 1 správního řádu, že může navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy podle § 36 odst. 2 a 3 správního řádu, může v řízení vyjádřit své stanovisko před vydáním rozhodnutí ve věci, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, správní orgán se měl řídit zásadou správního řízení vyslovenou v § 4 odst. 2 správního řádu, neboť se jedná o obecný požadavek kladený na postup orgánů ve správním řízení: „*správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné*“. Jestliže tedy v daném případě žalobce tvrdil důvod, který měl zřejmou souvislost s jeho eventuálně následně neodstavením se na úřad práce či kontaktní místo veřejné správy a svým důsledkem by měl zásadní vliv na závěr správního rozhodnutí, bylo povinností správního orgánu poskytnout žalobci prostor pro podrobné vyjádření k věci před vydáním rozhodnutí. V tomto smyslu však žalovaný žádné kroky neučinil, naopak následně ve věci rozhodl, aniž by uvedl, z jakých důvodů byl právě žalobce oproti jiným uchazečům o zaměstnání vybrán k účasti na tomto projektu, zejména, a to i za situace, že projekt DONEZ byl podroben ostré kritice i ze strany Veřejného ochránce práv (viz souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv rok 2011), kdy vyslovil názor: „...*tzv. vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání za nedostavení se na kontaktní místo veřejné správy (DONEZ) je jednak v rozporu s článkem 2 Listiny základních práv a svobod, ale příčí se i účelu zákona o zaměstnanosti. Zařazením uchazeče do systému DONEZ překračuje tedy úřad práce rámec své zákonné pravomoci a státní moc je vykonávána mimo zákonné meze*“.

Soud shledal v postupu správních orgánů přepjatý formalistický přístup, který je v rozporu se základními zásadami správního řízení mimo jiné i se zásadou vyslovenou v § 2 odst. 4 správního řádu: „*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*“.

Jak vyplývá z rozsudku NSS ze dne 30. 3. 2009, č. j. 4 Ads 161/2008-110, www.nssoud.cz, „*veřejným zájmem, který plní a je základní funkcí, kterou zastává úřad práce je zprostředkování zaměstnání. K tomuto účelu má veškerá činnost úřadu vést. Správní orgán proto měl pro zajištění této své primární funkce před vydáním rozhodnutí o vyřazení zjišťovat*

veškeré relevantní okolnosti, které by svědčily pro případné vážné důvody na straně uchazeče, neboť účelem činnosti úřadu práce je zprostředkovat uchazečům zaměstnání a nikoliv je vyřazovat (tento postup je krajním opatřením a nikoliv běžným nástrojem řešení agendy úřadu práce). Nečinil-li tak, dopustil se porušení zásady vyslovené v § 2 odst. 3 správního řádu, které uvádí, že: správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (dále jen „dotčené osoby“), a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu“. Správní orgán však v rozporu s uvedenými zásadami správního řízení nepostupoval tak, aby zjistil skutečný stav věci a neprojevil žádnou součinnost s účastníkem řízení, či ohled k jeho oprávněným zájmům.

Jak se již dříve vyslovil Ústavní soud „pokud správní orgány ve správním řízení pouze důsledně vyžadují plnění povinností ze strany občanů a nedbají přitom o ochranu jejich zájmů, je výrazem tohoto postupu přepjatý formalismus, jehož důsledkem je sofistikované zdůvodňování zjevné nespravedlnosti, a tím dochází k porušení článku 36 Listiny“.

Při celkovém hodnocení přístupu správních orgánů obou stupňů lze konstatovat, že zvolili velice restriktivní a formalistický výklad zákonných ustanovení, který se však svým dopadem dostal do rozporu se základními zásadami správního řízení. Veřejná správa je primárně a především službou veřejnosti a nikoli samonaplňující se činností. Stanovený účel a cíl fungování toho kterého správního orgánu proto musí být vždy etalonem při posuzování výkonu činnosti daného správního orgánu. Veřejnou službou, kterou vykonává úřad práce, je zprostředkování zaměstnání na trhu práce. K tomuto svému cíli by proto měla vždy primárně vést veškerá činnost tohoto orgánu. V daném případě měl správní orgán přistupovat k žalobci způsobem, který by naplňoval výše uvedená kritéria. Úřad práce je vždy před vydáním rozhodnutí o vyřazení z evidence povinen založit své rozhodnutí na podkladě zjištění skutkového stavu, která nevzbuzují pochybnosti, neboť jen takto zjištěný skutkový stav může být základem pro rozhodnutí, u kterého je přijaté řešení v souladu s veřejným zájmem a odpovídajícím okolnostem daného případu. Správní orgány proto měly především přistupovat k žalobci vstřícně a snažit se pochopit jeho důvody ve svém celku. Správní orgán však neprojevil žádnou aktivní snahu po bližším seznámení se s důvody, které vedly žalobce k negativnímu postoji k jeho zařazení do systému DONEZ.

V dané souvislosti lze odkázat i na Nejvyšším správním soudem dříve vyslovený názor uvedený v rozsudku ze dne 23. 7. 2008, č. j. 4 Ads 20/2008-58, www.nssoud.cz, ve kterém uvedl: „Vždy je tedy potřeba hodnotit a řádně se zabývat všemi okolnostmi toho kterého případu. Nejvyšší správní soud považuje na tomto místě za vhodné připomenout, že správní orgány by měly mít k problémům a potížím fyzických a právnických osob (účastníků řízení) co možná největší pochopení a postupovat ve vztahu k nim vstřícně a objektivně. Ostatně také správní řád ve větě první § 4 odst. 1 stanoví, že veřejná správa je službou veřejnosti. Ve vztazích podle zákona o zaměstnanosti to platí dvojnásob: správní orgány by se zde měly snažit nezaměstnanému co nejvíce pomoci v jeho situaci na trhu práce. Institut vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání by měl být používán pouze v případech, kdy jsou nade vše pochybnost splněny podmínky, jež zákon o zaměstnanosti pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání stanoví. Vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání totiž představuje velký zásah do sociální sféry takto vyřazeného uchazeče (úřad práce totiž vyřazenému uchazeči již

nadále neposkytuje péči podle zákona o zaměstnanosti – nezprostředkovává pomoc při hledání zaměstnání, vyřazený uchazeč se nemůže účastnit rekvalifikace organizované předem práce, nemůže mu být vyplácena podpora v nezaměstnanosti ani případná podpora v rekvalifikaci“.

Je třeba zdůraznit, že v případě žalobce se jednalo o osobu, která byla vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání pro nesouhlas se zařazením do projektu DONEZ, nikoliv za nedostavení se na kontaktní místo veřejné správy (dále jen „KMVS“). V žádosti o zprostředkování zaměstnání sice podepsal dne 3. 11. 2008 tiskopis, v němž prohlásil, že obdržel „Základní poučení uchazeče o zaměstnání platné ode dne 1. 1. 2008“, byl poučen i při ústním jednání dne 7. 12. 2011 dle § 36 odst. 1 správního řádu, nebyl ale poučen o smyslu účelu, podstatě a významu systému DONEZ, taktéž mu nebylo dáno poučení uchazeče o zaměstnání, který plní povinnosti součinnosti na kontaktním místě veřejné správy. Tuto skutečnost potvrdil právní zástupce žalobce při jednání dne 15. 5. 2014, rovněž i ze správního spisu vyplývá, že v němž není založen tiskopis, který předložila zástupkyně žalovaného při soudním jednání dne 15. 5. 2014 označený „Stanovení prvního kontaktu na kontaktním místě veřejné správy a poučení uchazeče o zaměstnání, který plní povinnosti součinnosti na kontaktním místě veřejné správy“. Z uvedeného vyplývá, že tvrzení zástupkyně žalovaného, že žalobce byl v tomto směru řádně poučen, byť přiznala, že uvedený tiskopis s poučením není založen ve spisové dokumentaci, nebylo prokázáno.

Krajský soud tak s přihlédnutím ke všem okolnostem posuzovaného případu uzavírá, že v předmětné věci nebyl dán důvod pro vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání, neboť jednání žalobce nelze kvalifikovat jako maření součinnosti s úřadem práce jiným jednáním dle § 31 písm. f) zákona o zaměstnanosti. Nesouhlas jmenovaného se zařazením do projektu DONEZ, který vyjádřil před zprostředkovatelkou úřadu práce ČR – krajská pobočka v Brně dne 7. 12. 2011 není mařením součinnosti s úřadem práce ve smyslu citovaného § 31 písm. f) zákona o zaměstnanosti, neboť žalobci nebyla stanovena konkrétní povinnost dostavit se na kontaktní místo, ač tuto správní orgán I. stupně mohl, i přes vyjádřený názor žalobce, stanovit.

Optikou tohoto náhledu soud uzavírá, že zákonný důvod pro vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání nebyl dán, a proto shledal rozhodnutí žalovaného nezákonným. Ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s. bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Vysloveným právním názorem je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před zákonem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení sestávající se z náhrady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč z odměny advokáta včetně hotových výdajů, a to za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění], odměny ve výši jedné poloviny za účast při jednání, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí, tj. dne 26. 5. 2014 v částce 1.550 Kč dle § 11 odst. 2 písm. f) citované vyhlášky, dále náhradu za

promeškaný čas advokáta podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 citované vyhlášky, tj. za cestu ze sídla advokáta k procesnímu soudu a nazpět dne 15. 5. 2014 za 2 započaté půlhodiny po 100 Kč a náhrada parkovného v částce 50 Kč, takže celkově byla přiznána náhrada nákladů včetně náhrady za zaplacený soudní poplatek ve výši 12.100 Kč. Lhůta pro uhrazení nákladů řízení byla stanovena na 30 dnů od právní moci rozsudku, neboť takovou lhůtu považoval soud za adekvátní dané věci, kdy finanční prostředky budou vypláceny v souladu se zákonem o finanční kontrole.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. května 2014

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová